

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย องค์ความรู้ใหม่และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจและนำหลักพุทธธรรมมาใช้บูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจเชิงพุทธบูรณาการรวม ๘ วิธี ในบทนี้เป็นการนำเสนอสรุปผลการวิจัย และองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย ตลอดจนข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยสรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนาจริยธรรม ถือว่าเป็นกระบวนการต่อเนื่องในทุกช่วงวัยของชีวิตมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อบุคคลเติบโตเป็นผู้ใหญ่ มีการดำรงชีวิตในสังคม มีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติและรับผิดชอบ รวมถึงการเผชิญกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้น การมีพื้นฐานความรู้ทางศีลธรรม ทศนคติเชิงจริยธรรมที่ได้รับมาในเบื้องต้นของชีวิต อาจพบกับสถานการณ์ที่ขัดแย้งในสภาพความเป็นจริงของชีวิตในสังคม ความเชื่อสัจย์ สุจริต อันเป็นหลักจริยธรรมที่ค้ำจุนของบุคคล พึงยึดปฏิบัติ อาจขัดแย้งกับสภาพข้อเท็จจริงที่ทำให้เสียเปรียบบุคคลอื่น หรือขาดผลประโยชน์ ความเมตตากรุณาที่อาจส่งผลให้ตนเองเดือดร้อน หรือแม้แต่ความเสียสละ หรือการอุทิศตนเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น บางครั้งก็อาจเป็นอันตรายถึงชีวิต ข้อเท็จจริงที่เป็นความขัดแย้งของคุณค่าทางจริยธรรมดังกล่าว ทำให้บุคคลบางส่วนเกิดความสับสน ขาดความมั่นใจ และขาดความกล้าหาญทางจริยธรรมในการที่จะทำสิ่งที่ถูกต้องได้

ดังนั้น การปฏิบัติธรรมและพัฒนาการทางจริยธรรมนี้จะต้องพัฒนาไปทีละขั้นอย่างต่อเนื่อง อย่าไปติดอยู่ที่ระดับใดระดับหนึ่ง จะต้องพัฒนาไปจนถึงประโยชน์สุขระดับที่สาม ซึ่งเมื่อพัฒนาไปจนถึงที่สุดแล้ว กฎธรรมชาติที่ว่าสิ่งทั้งปวงเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา นั้นจะเป็นอย่างไร ก็ไม่สามารถทำให้เกิดการหวั่นไหวในจริยธรรมของบุคคลนั้นๆ ได้ ซึ่งถ้าทำได้ถึงขั้นนี้แล้วจิตใจก็จะเป็นอิสระ มีความสุข โดยไม่ต้องขึ้นต่อวัตถุหรือแม้แต่ความดี ก็จะมีมีความสุขอยู่ในใจตลอดเวลา เป็นความสุขที่ไม่ต้องขึ้นต่อสิ่งอื่นใด เป็นความสุขที่เต็มเปี่ยมอยู่ในใจตลอดเวลา เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว จิตใจก็จะ เป็นอิสระและเป็นปัจจุบันทุกขณะ เมื่อถึงขั้นนี้แล้วชีวิตก็จะเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ เป็นชีวิตที่มีจริยธรรมที่พึงประสงค์สูงสุดตามแนวทางพระพุทธศาสนาได้

กล่าวได้ว่า ข้าราชการเป็นกลไกสำคัญในการบริหารราชการแผ่นดิน นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และยังคงมีความสำคัญต่อไปในอนาคต หากข้าราชการตำรวจขาดจริยธรรม ย่อมจะส่งผลเสียต่อประเทศชาติ และประชาชน ดังนั้น จริยธรรมของข้าราชการจึงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็น เพราะจริยธรรมเป็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการกำหนดพฤติกรรม หรือการปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจ ซึ่งส่งผลต่อการให้บริการสาธารณะ และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในส่วนของปัญหาของข้าราชการตำรวจนั้น อาจแบ่งเป็นปัญหาที่มีสาเหตุมาจากระบบราชการ และมาจากตัวข้าราชการตำรวจเอง ด้วยเหตุนี้ การนำหลักพุทธธรรมมาใช้บูรณาการวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจจะสามารถทำให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบของจริยธรรมที่พึงประสงค์ได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า มีวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจทั้งหมด ๘ วิธี ดังต่อไปนี้

๑) วิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจด้วยการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคคลหรือหน่วยงานภายนอก เข้ามามีส่วนในการควบคุมตรวจสอบจริยธรรมของข้าราชการเพิ่มขึ้น

๒) สนับสนุนให้ดำเนินคดี และลงโทษข้าราชการที่ประพฤติผิดมิชอบตามบทบัญญัติของกฎหมายอย่างเคร่งครัดนั้น

๓) การต่อต้านหรือไม่สนับสนุนค่านิยมของข้าราชการไทยที่มีอยู่แล้วในสังคม ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

๔) ผู้บังคับบัญชาควรประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติราชการ

๕) สนับสนุนให้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ

๖) ส่งเสริมให้การบริหารงานราชการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๗) สนับสนุนให้ ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหาร หรือแกนนำ ในการปฏิบัติราชการ นำหลักธรรมมาปรับใช้

๘) สนับสนุนให้หน่วยงานทั้งหลายรวมทั้งประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติราชการของข้าราชการด้านจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

ซึ่งแต่ละวิธีมีปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาแฝงอยู่ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้นำหลักพุทธธรรมมาใช้บูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อบกพร่องทั้งหลายให้ลดลง เพื่อให้การพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นและประสบความสำเร็จ

จากที่กล่าวมานี้ การนำหลักพุทธธรรมมาใช้บูรณาการวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจ จะสามารถสร้างเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ให้อยู่บนพื้นฐานของการมีคุณธรรม จริยธรรมประจำใจ อันจะก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กรอย่างยั่งยืน

วิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น มี ๘ วิธี ตามที่กล่าวไปแล้วข้างต้น โดยแต่ละวิธีจะมีการนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องได้ดังนี้

วิธีที่ ๑ นำหลักออคติ ๔ มาใช้บูรณาการ เพราะถือเป็นหลักต้องห้าม ควรละเว้นซึ่งการปฏิบัติโดยเฉพาะในด้านการปฏิบัติหน้าที่การงาน เป็นการทำลายความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สร้างความแตกแยกในหมู่คณะ เกิดการระแวงไม่ไว้ใจกัน ไม่มีใครอยากมีปฏิสัมพันธ์ด้วย หากเป็นผู้บริหาร จะทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่เสียกำลังใจในการทำงาน เนื่องจากไม่ได้รับความยุติธรรม เกิดผลเสียหายต่อการปฏิบัติงาน เสียการปกครอง และเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ทำให้การปฏิบัติหน้าที่เกิดความยุ่งยาก ลำบาก เกิดอุปสรรคมากมาย การงานไม่ประสบความสำเร็จ หากละเว้นได้ ผู้ปฏิบัติมีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม ตรงไปตรงมา การงานก็จะเกิดผลดีตามมาในทุกด้าน

วิธีที่ ๒ นำหลักไตรสิกขามาใช้บูรณาการ เพราะการพัฒนาคนด้วย ไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นหลักใหญ่ของพระพุทธศาสนา เป็นระบบและเป็นกระบวนการทั้งหมดของการพัฒนาคน โดยเฉพาะการพัฒนาจริยธรรม จากหลักไตรสิกขานี้ พระพุทธเจ้าทรงแสดงหลักธรรมและข้อธรรมแยกย่อยออกไปมากมาย ซึ่งแต่ละหลักธรรมนั้นก็คือข้อปฏิบัติเพื่อการพัฒนาชีวิตพัฒนาสังคม ในขั้นตอนจะมีสาระของไตรสิกขาผสมผสาน บูรณาการกันอยู่ในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์แต่ละกรณี

วิธีที่ ๓ นำหลักบุญกิริยาวัตถุ ๓ มาใช้บูรณาการ เพราะหลักธรรมนี้เป็นข้อปฏิบัติที่ขยายมาจากไตรสิกขาลงมาสู่ชีวิตและสังคมในวงกว้าง ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน มนุษย์จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นที่แตกต่างหลากหลายในแต่ละบุคคล ดังนั้นหลักบุญกิริยาวัตถุ จึงเป็นหลักการทำบุญสร้างกุศล ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานในการฝึกฝน การพัฒนาชีวิตให้เจริญงอกงามตระหนักในการทำความดี เป็นพื้นฐานของการปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบตามหลักการที่ถูกต้องเสริมสร้างความมั่นคงและความสงบสุขของสังคม

วิธีที่ ๔ นำหลักพรหมวิหาร ๔ มาใช้บูรณาการ เพราะเป็นหลักการบริหารงานที่ดีจะประกอบไปด้วยการบริหารงานบุคคล โดยการร่วมมือกันทำกิจกรรมต่างๆ มีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ การบริหาร งานอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องใช้ศาสตร์ศิลป์ในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ การบริหารงานจะต้องมีการพัฒนาความรู้ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมประจำใจ ดังนั้น การจะพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้บริหารที่มีคุณภาพได้นั้น ต้องอาศัยเทคนิคของการนำหลักพรหมวิหาร ๔ นำมาบูรณาการกับศาสตร์แห่งการบริหารงานให้สอดคล้องและลงตัวที่สุด จะทำให้การงานทุกอย่างที่กระทำประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ทุกประการ

วิธีที่ ๕ นำหลักสันโดษมาใช้บูรณาการ เพราะการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ ถือเป็นสิ่งที่ดีและจำเป็นในการที่จะพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการทุกนาย ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาจึงเป็นแกนหลักที่สำคัญที่จะผลักดันสนับสนุนให้ประสบความสำเร็จ โดยการนำหลักการสันโดษมาใช้ควบคู่ไปกับการวางนโยบายอย่างรัดกุมและเคร่งครัด จะช่วยทำให้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ลดลงได้

วิธีที่ ๖ นำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้บูรณาการ เพราะหลักทศพิธราชธรรมนี้เป็นหลักการนำมาใช้ให้กับผู้บริหารทั่วไปสามารถยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการแผ่นดินโดยธรรม ทั้งนี้ ผู้บริหาร ต้องมีหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ซึ่งต้องส่งเสริมให้นำการบริหารงานราชการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างเคร่งครัด จะสามารถลดปัญหาต่างๆ ให้น้อยลงไปได้

วิธีที่ ๗ นำหลักคุณศัลยกรรมมาใช้บูรณาการ เพราะการปฏิบัติตนเป็นคนดี ด้วยการประพฤติดี ปฏิบัติชอบ ถือเป็นรูปแบบของคนดีการพัฒนาจริยธรรม ต้องเริ่มต้นที่การปลูกฝังอบรม ฝึกฝนด้านจิตใจให้เป็นคนดีมีศีลธรรมตั้งแต่แรก ดังนั้น การพัฒนาจริยธรรมทั้งทางกาย ความคิด และจิตใจ รวมถึงทักษะการทำงานให้เป็นคนดีมีคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม มีทัศนคติที่ถูกต้อง มีค่านิยมที่เหมาะสมดีงาม ย่อมสามารถนำไปพัฒนาตนเองให้มีจิตสำนึก มีอุดมการณ์ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถพัฒนาหน่วยงานให้เป็นหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพได้

วิธีที่ ๘ นำหลักทศ ๖ มาใช้บูรณาการ เพราะการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจตามหลักทศ ๖ ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ และ ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความจำเป็นที่เราจะต้องศึกษาเรียนรู้ หลักการ แนวทางและเทคนิค เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเองในแต่ละสถานการณ์ แต่ละบุคคล แต่ละโอกาสอย่างเหมาะสมที่สุด การสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีนั้น ไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนตายตัว เป็นเรื่องของ การนำมาปรับใช้ตามความเหมาะสมของตนเอง ให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเองและผู้อื่นในแง่ของการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันในองค์กรมีความสุข เกิดความรัก สามัคคีกัน พร้อมทั้งจะทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพราะฉะนั้น การทำงานให้ประสบความสำเร็จ ต้องเอาใจใส่ฝึกฝนในการทำงานนั้นๆ ตั้งใจอย่างแน่วแน่ในสิ่งที่กระทำ ตลอดจนการพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผล การใช้ปัญญาพิจารณาสามารถนำไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จตามที่ตนต้องการตั้งแต่การทำงานในระดับเล็กๆ จนถึง การบรรลุธรรมอันเป็นเป้าหมายสูงสุด อีกทั้งยังสามารถนำไปสู่การพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจให้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการพัฒนาจริยธรรมและการนำหลักพุทธธรรมมาใช้บูรณาการเพื่อแก้ปัญหาและเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติให้ประสบสำเร็จ ดังที่กล่าวไปแล้วนั้น ผู้วิจัยสามารถสรุปวิเคราะห์ ตามลำดับได้ดังนี้

๑. วิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจด้วยการ สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคคลหรือหน่วยงานภายนอก เข้ามามีส่วนในการควบคุมตรวจสอบจริยธรรมของข้าราชการเพิ่มขึ้น นั้น ปัญหาและอุปสรรคที่พบ เนื่องมาจากการคัดเลือกกลุ่มบุคคลที่เป็นพรรคพวกเดียวกัน เข้ามาทำการตรวจสอบหรือตัดสินพิจารณาดำเนินการใดๆ จึงมักไม่ค่อยตรงไปตรงมา ดังนั้น การนำหลักอคติ ๔ มาใช้บูรณาการวิธีการนี้ตามที่ได้อ้างมาแล้วข้างต้นนี้จะสามารถทำให้ประสบผลสำเร็จได้

๒. วิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจด้วยการ สนับสนุนให้ดำเนินคดี และลงโทษข้าราชการที่ประพฤติมิชอบตามบทบัญญัติของกฎหมายอย่างเคร่งครัดนั้น พบว่า ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่มีอำนาจในการพิจารณาการลงโทษยังมีการละเลยในการลงโทษอย่างจริงจัง ทำให้ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบไม่เกรงกลัว ไม่เชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ส่งผลกระทบต่อการขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น การนำหลักไตรสิกขามาผสมผสานกับการบังคับใช้วิธีการนี้จะช่วยทำให้ลดปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เพราะหลักธรรมนี้ถือเป็นข้อปฏิบัติเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาชีวิต พัฒนาสังคม ในขั้นตอนนี้จะมีสาระของไตรสิกขาผสมผสานบูรณาการในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสม

๓. การต่อต้านหรือไม่สนับสนุนค่านิยมของข้าราชการไทยที่มีอยู่แล้วในสังคม ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ผู้บังคับบัญชาได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องไว้ว่า ให้รู้จักคำว่า “พอ” คือ เพียงพอ พอใจในสิ่งที่ตนมี จึงมีความพอใจในอาชีพตำรวจ ปฏิบัติหน้าที่ให้เต็มที่ให้ดีที่สุด โดยมีผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา, ควรมีโครงการตำรวจสีขาว ดาวคุณธรรม เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจตลอดไป จะทำให้ลดปัญหาการวิ่งเต้นให้น้อยลงได้, ตำรวจทุกคนควรปฏิบัติตามหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด ถ้าทุกคนรู้จักหน้าที่ของตนเอง การทำงานก็จะไม่มีปัญหา

๔. ผู้บังคับบัญชาควรประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติราชการได้นั้น ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาต้องเป็นผู้ที่คุณธรรม โดยเน้นการพัฒนาตนเองจากภายในสู่ภายนอก คือ การฝึกอบรมจิตใจโดยตรง เช่น การอบรมปลูกฝังด้วยการศึกษา การอ่านหนังสือ การปฏิบัติธรรม ให้มีสติตามทันอารมณ์ความรู้สึกตัวทั่วพร้อม การฝึกสมาธิเพื่อให้เกิดปัญญา ถือเป็นการฝึกการมีคุณธรรม ก่อนจะนำไปสู่การเป็นคนดีของสังคมอย่างถาวร และถือเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติราชการได้

๕. การสนับสนุนให้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ ถือเป็นสิ่งที่ดีและควรนำมาปฏิบัติอย่างจริงจัง ในรูปแบบของนโยบายผู้บริหาร แต่อุปสรรคที่พบ ก็คือการนำไปปฏิบัติยังมีไม่มากนักหรือปฏิบัติแบบค่อยเป็นค่อยไป ไม่ต่อเนื่อง ดังนั้น หากผู้บังคับบัญชามีนโยบายเพื่อนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนและต่อเนื่อง โดยการสนับสนุนให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสันโดษมาใช้ในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่จะทำให้เห็นคุณค่าของความเป็นอยู่ที่พอเพียงได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

๖. วิธีการส่งเสริมให้นำการบริหารงานราชการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจได้เป็นอย่างดีโดยการนำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้นุรณาการควบคู่ไปกับการบริหารราชการแผ่นดินด้วยหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง ตลอดจนการส่งเสริมและสนับสนุนให้ข้าราชการตำรวจได้รับการอบรมการให้ความรู้ความเข้าใจในการนำหลักทศพิธราชธรรมมาปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ จะทำให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายได้

๗. วิธีการสนับสนุนให้ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหาร หรือแกนนำในการปฏิบัติราชการนำหลักธรรมมาปรับใช้เป็นวิธีการที่หลากหลายฝ่ายให้การยอมรับและสนับสนุนโดยจะเห็นได้จากการริเริ่มมีโครงการต่างๆ ในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อาทิ โครงการตำรวจสีขาวคุณธรรมที่ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจนในด้านการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจที่เข้าร่วมโครงการสูงขึ้นตามลำดับ

๘. วิธีการสนับสนุนให้หน่วยงานทั้งหลายรวมทั้งประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติราชการของข้าราชการด้านจริยธรรมอย่างต่อเนื่องได้รับการยอมรับและตอบรับในด้านการให้การสนับสนุนจากภาคเอกชนอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ทั้งนี้ ข้าราชการตำรวจต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนด้วยการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลรอบข้างหรือบุคคลที่จะต้องติดต่อประสานงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยจะช่วยให้การทำงานร่วมกัน ตลอดจนการ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เกิดความรัก สามัคคีกัน ให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นการสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกันกับคนในชุมชนสังคมอย่างยั่งยืน

จากวิธีการดังกล่าวนี้ ทำให้ได้รูปแบบวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจเชิงพุทธบูรณาการที่ใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการตำรวจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นในการที่จะนำมาพัฒนาข้าราชการตำรวจให้เป็นตำรวจที่มีจิตสำนึกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นข้าราชการตำรวจที่มีความประพฤติดี มีคุณธรรม จริยธรรม สมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความภาคภูมิใจในการเป็นข้าราชการตำรวจที่ดีและมั่นคงในการทำ

ความดี สามารถเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรตำรวจให้มีข้าราชการตำรวจที่มีประพฤติปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณตำรวจหรือวัฒนธรรมตำรวจสีขาวเพิ่มขึ้น ทำให้ปัญหาการทุจริตและประพฤติกมิชอบของข้าราชการตำรวจลดน้อยลง ตลอดจนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีภาพลักษณ์ที่ดี ประชาชนมีความศรัทธาเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจมากขึ้นตามลำดับ

๕.๒ องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาการนำหลักพุทธธรรมมาใช้บูรณาการวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจ ทำให้สามารถสรุปผลการศึกษาค้นคว้าได้เป็นองค์ความรู้ใหม่เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจให้เป็นผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กรโดยรวม

ดังนั้น รูปแบบใหม่หรือองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ รูปแบบ “PTTFCTTD = GOOD POLICE MODEL” ถือได้ว่าเป็นคุณค่าและเป็นสิ่งสำคัญของวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจเชิงพุทธบูรณาการ ดังนี้คือ

๑. “P” (PREJUDICE) = อคติ ๔ บูรณาการกับวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจด้วยการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคคลหรือหน่วยงานภายนอก เข้ามามีส่วนในการควบคุมตรวจสอบจริยธรรมของข้าราชการเพิ่มขึ้นนั้น ปัญหาและอุปสรรคที่พบ เนื่องมาจากการคัดเลือกร่วมบุคคลที่เป็นพรรคพวกเดียวกัน เข้ามาทำการตรวจสอบหรือตัดสินพิจารณาคำเนินการใดๆ จึงมักไม่ค่อยตรงไปตรงมา เพราะฉะนั้นการนำหลักอคติ ๔ มาใช้บูรณาการวิธีการนี้ตามที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้นนี้จะสามารถทำให้ประสบผลสำเร็จได้ทำให้เกิดผลเป็นความเที่ยงตรง ยุติธรรม

๒. “T” (THE THREEFOLD LEARNING) = ไตรสิกขา บูรณาการกับวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจด้วยการสนับสนุนให้ดำเนินคดี และลงโทษข้าราชการที่ประพฤติมิชอบตามบทบัญญัติของกฎหมายอย่างเคร่งครัดนั้น พบว่า ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่มีอำนาจในการพิจารณาการลงโทษยังมีการละเลยในการลงโทษอย่างจริงจัง ทำให้ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบไม่เกรงกลัว ไม่เชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ส่งผลกระทบต่อการขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น การนำหลักไตรสิกขามาผสมผสานกับการบังคับใช้วิธีการนี้จะช่วยทำให้ลดปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เพราะหลักธรรมนี้ถือเป็นข้อปฏิบัติเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาชีวิต พัฒนาสังคม ในขั้นตอนจะมีสาระของไตรสิกขาผสมผสานบูรณาการในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสม ทำให้เกิดผลเป็นความสุจริต

๓. “T” (THE THREE ITEMS OF MERITOIOUS ACTION) = บุญกิริยาวัตถุ ๓ บุญการกับวิธีการต่อต้านหรือไม่สนับสนุนค่านิยมของข้าราชการไทยที่มีอยู่แล้วในสังคมที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ผู้บังคับบัญชาได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องไว้ว่า ให้รู้จักคำว่า “พอ” คือ เพียงพอ พอใจในสิ่งที่ตนมี จึงมีความพอใจในอาชีพตำรวจ ปฏิบัติหน้าที่ให้เต็มที่ให้ดีที่สุด โดยมีผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา, ควรมีโครงการตำรวจสีขาว ดาวคุณธรรม เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจตลอดไป จะทำให้ลดปัญหาการวิ่งเต้นให้น้อยลงได้, ตำรวจทุกคนควรปฏิบัติตามหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด ถ้าทุกคนรู้จักหน้าที่ของตนเอง การทำงานก็จะไม่มีปัญหา ทำให้เกิดผลเป็นการคิดถูก การกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง

๔. “F”(THE FOUR NOBLE SENTIMENTS) = พรหมวิหาร ๔ การที่ผู้บังคับบัญชาควรประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติราชการได้นั้น ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาต้องเป็นผู้ที่คุณธรรม โดยเน้นการพัฒนาตนเองจากภายในสู่ภายนอก คือการฝึกรบมจิตใจโดยตรง เช่น การอบรมปลูกฝังด้วยการศึกษา การอ่านหนังสือ การปฏิบัติธรรม ให้มีสติตามทันอารมณ์ความรู้สึกตัวทั่วพร้อม การฝึกสมาธิเพื่อให้เกิดปัญญา ถือเป็นการฝึกการมีคุณธรรม ก่อนจะนำไปสู่การเป็นคนดีของสังคมอย่างถาวร และถือเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติราชการได้ ทำให้เกิดผลเป็นผู้นำต้นแบบที่ควรถือเป็นแบบอย่างที่ดี

๕. “C” (CONTENTMENT) = สันโดษ บุญการกับวิธีการสนับสนุนให้น้ำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ เพราะถือว่าเป็นสิ่งที่ดีและควรนำมาปฏิบัติอย่างจริงจัง ในรูปแบบของนโยบายผู้บริหาร แต่อุปสรรคที่พบ ก็คือการนำไปปฏิบัติยังมีไม่มากนัก หรือปฏิบัติแบบค่อยเป็นค่อยไป ไม่ต่อเนื่อง ดังนั้น หากผู้บังคับบัญชามีนโยบายเพื่อนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนและต่อเนื่อง โดยการสนับสนุนให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสันโดษมาใช้ในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่จะทำให้เห็นคุณค่าของความเป็นอยู่ที่พอเพียงได้อย่างชัดเจนมากขึ้น ทำให้เกิดผลเป็นคนที่มีรู้จักความพอดีไม่ฟุ้งเฟ้อเกินตัว

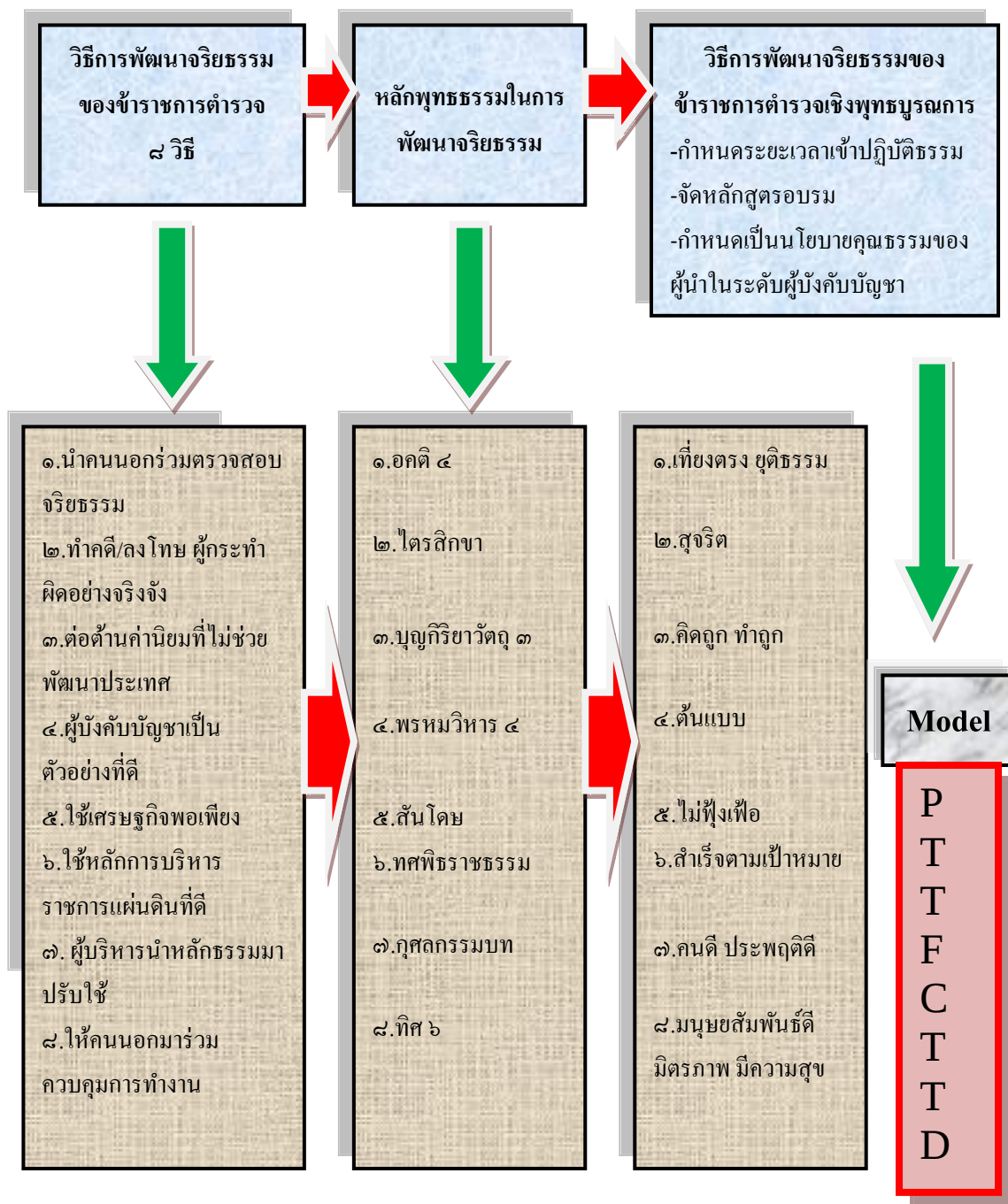
๖. “T” (THE TENFOLD CODE OF THE KING) = ทศพิธราชธรรม บุญการกับวิธีการส่งเสริมให้น้ำการบริหารงานราชการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจได้เป็นอย่างดีโดยการนำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้บูรณาการควบคู่ไปกับการบริหารราชการแผ่นดินด้วยหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง ตลอดจนการส่งเสริมและสนับสนุนให้ข้าราชการตำรวจได้รับการอบรมการให้ความรู้ความเข้าใจในการนำหลักทศพิธราชธรรมมาปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ จะทำให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ทำให้เกิดผลเป็นบุคคลที่มีคุณภาพในการทำงาน

๗. “T” (THE TENFOLD WAY OF GOOD ACTION) = กุศลกรรมบถ บรูณาการ กับวิธีการสนับสนุนให้ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหาร หรือแกนนำในการปฏิบัติราชการนำหลักธรรมมาปรับใช้ เป็นวิธีการที่หลายฝ่ายให้การยอมรับและสนับสนุน โดยจะเห็นได้จากการริเริ่มมีโครงการต่างๆ ในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อาทิ โครงการตำรวจสีขาวคุณธรรมที่ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจนในด้านการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจที่เข้าร่วมโครงการสูงขึ้นตามลำดับทำให้เกิดผลเป็นคนดีศรีสังคมหรือตำรวจดีมีคุณธรรม

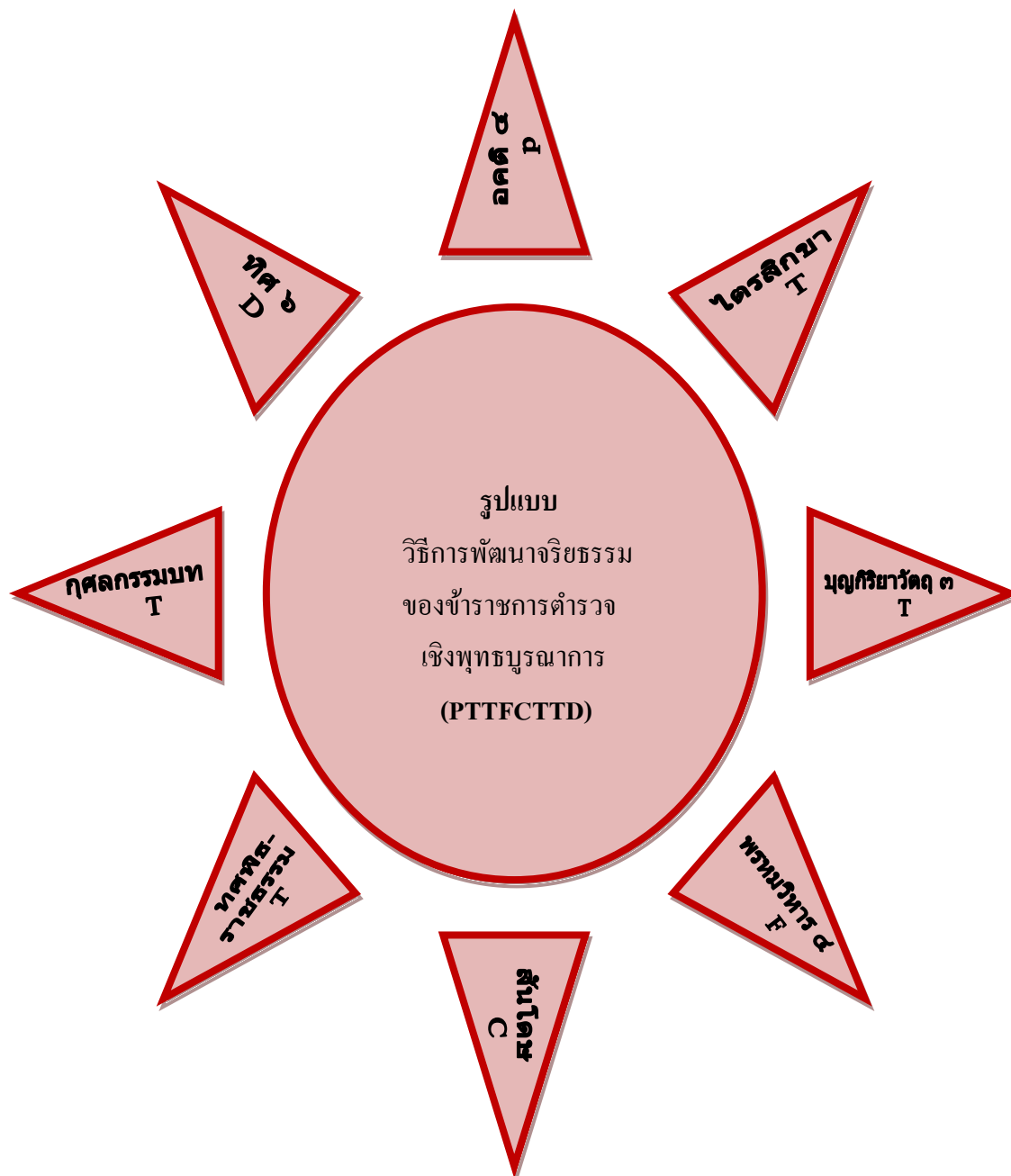
๘. “D”(DIRECTIONS) = ทิศ ๖ บรูณาการกับวิธีการสนับสนุนให้หน่วยงานทั้งหลาย รวมทั้งประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติราชการของข้าราชการด้านจริยธรรมอย่างต่อเนื่องวิธีการนี้ได้รับการยอมรับและตอบรับในด้านการให้การสนับสนุนจากภาคเอกชนอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ทั้งนี้ ข้าราชการตำรวจต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนด้วยการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลรอบข้างหรือบุคคลที่จะต้องติดต่อประสานงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยจะช่วยให้การทำงานร่วมกันตลอดจนการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เกิดความรัก สามัคคีกัน ให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นการสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกันกับคนในชุมชนสังคมอย่างยั่งยืนทำให้เกิดผลเป็นที่รักของทุกคน

จากที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยสามารถแสดงแผนภูมิที่ ๕.๑ “PTTFCTD = GOOD POLICE MODEL” ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ ๕.๑ แสดงรูปแบบวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจเชิงพุทธบูรณาการ

แผนภูมิที่ ๕.๒ แสดง PTTFCTTD = GOOD POLICE MODEL ที่ผ่านการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ

- “P” (PREJUDICE) = อคติ ๔
- “T” (THE THREEFOLD LEARNING) = ไตรสิกขา
- “T” (THE THREE ITEMS OF MERITORIOUS ACTION) = บุญกิริยาวัตถุ ๓
- “F” (THE FOUR NOBLE SENTIMENTS) = พรหมวิหาร ๔
- “C” (CONTENTMENT) = สันโดษ
- “T” (THE TENFOLD CODE OF THE KING) = ทศพิธราชธรรม
- “T” (THE TENFOLD WAY OF GOOD ACTION) = กุศลกรรมบถ
- “D” (DIRECTIONS) = ทิศ ๖

กล่าวได้ว่า องค์ความรู้ได้แก่ “PTTFCTTD = GOOD POLICE MODEL” ที่ได้จากการวิจัยเรื่องวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจเชิงพุทธบูรณาการนี้ ถือได้ว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจและเป็นประโยชน์ต่อองค์กรที่เกี่ยวข้อง คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบันเป็นอย่างมาก เพื่อให้การพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจเกิดผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพมีคุณค่า ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) ควรมีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับคุณธรรม ศีลธรรมและจริยธรรมให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ในทุกระดับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน เพื่อปลูกฝัง ชี้นำความมีจริยธรรม คุณธรรมประจำใจ ในการนำไปสู่การเป็นตำรวจที่ดี

๒) ควรมีการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่ดีสม่ำเสมอ

๓) ควรสร้างต้นแบบของการมีจริยธรรมที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น ให้มีการคัดเลือกข้าราชการตำรวจผู้มีคุณธรรมจริยธรรมดีเด่นในแต่ละหน่วยงาน จะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้มากยิ่งขึ้น

๔) ควรให้ผู้บังคับบัญชาเน้นการทำงานแบบพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีจริยธรรมสูงขึ้น ก่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ในเชิงสร้างสรรค์

๕) ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาควรเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม โดยนำหลักธรรมมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

๖) ควรสร้างรูปแบบของการปฏิบัติหน้าที่เชิงส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของข้าราชการตำรวจทุกนาย

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรศึกษาวิจัย หลักธรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือจากงานวิจัยเล่มนี้

๒) ควรศึกษาวิจัยด้านแรงจูงใจในการนำหลักพุทธธรรมมาใช้บูรณาการกับการพัฒนาจริยธรรมในสาขาอาชีพอื่นๆ เช่น จริยธรรมอาชีพนักกฎหมาย จริยธรรมอาชีพครู อาจารย์ จริยธรรมอาชีพนักการเมือง จริยธรรมอาชีพนักธุรกิจ จริยธรรมอาชีพสื่อมวลชน เป็นต้น

๓) ควรศึกษาวิจัยตัวบุคคล เช่น เจ้าหน้าที่ พนักงาน หรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ โดยนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางการศึกษา

๔) ควรจัดโครงการหรือหลักสูตรวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจเชิงพุทธบูรณาการ โดยนำรูปแบบวิธีการพัฒนาจริยธรรมของข้าราชการตำรวจเชิงพุทธบูรณาการ หรือ PTTFCTTD = GOOD POLICE MODEL เป็นต้นแบบในการศึกษาต่อยอด

๕. ควรจัดลำดับปัญหาที่พบมากที่สุดในการพัฒนาเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยลำดับต่อไป